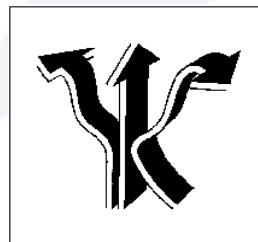

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ДИСЦИПЛІНИ

**«Вступ до спеціальності «Публічне управління та
адміністрування»
(для бакалаврів)**

МАУП

КИЇВ – 2016

Підготовлено доцентом кафедри публічного адміністрування
Яровим Т.С.

Затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування
(протокол № 2 від 1 вересня 2016 р.)

Схвалено Вченою радою Українсько-Азербайджанського Інституту соціальних
наук і самоврядування Г.А. Алієва
(протокол № 2 від 6 жовтня 2016 р.)

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Вступ до спеціальності «Публічне управління та адміністрування», теми рефератів, питання для самоконтролю, список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В Україні за роки незалежності відповідно до Конституції України постійно змінюється структура та функціонування органів публічної влади всіх рівнів. Розвиток всіх форм власності та громадянського суспільства вимагають перетворення бюрократичного апарату на ефективну систему урядування, яка сприятиме задоволенню прав та законних інтересів громадян. Визначальним критерієм для таких змін є впровадження в діяльності службовців України європейських стандартів обслуговування громадян та професійного обслуговування політичного керівництва.

Глибоке розуміння проблем, які виникають в процесі формування сучасної доктрини публічної служби, самого поняття публічної служби, а також відповідного інституту, сприятиме більш раціональному підходу до формування кадрової політики відповідно до нових завдань і функцій держави, а також подоланню відчуженості суспільства від публічної влади, підвищенню професіоналізму та компетентності публічних службовців.

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху «Публічне управління та адміністрування» є складовою циклу професійно-практичної підготовки студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є опанування студентами теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади та місцевого самоврядування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес досягнення національних цілей та інтересів шляхом діяльності суб'єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів та органів місцевого самоврядування.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності «Публічне управління та адміністрування»:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування у розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а

також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;

- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування;

- перспективні наукові напрями розвитку публічного адміністрування;

- технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;

- закони, принципи та механізми публічного адміністрування;

- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування;

- основні засади публічного адміністрування в соціальній та економічній сферах;

- особливості публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях;

- особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування за правопорушення у цій сфері.

вміти:

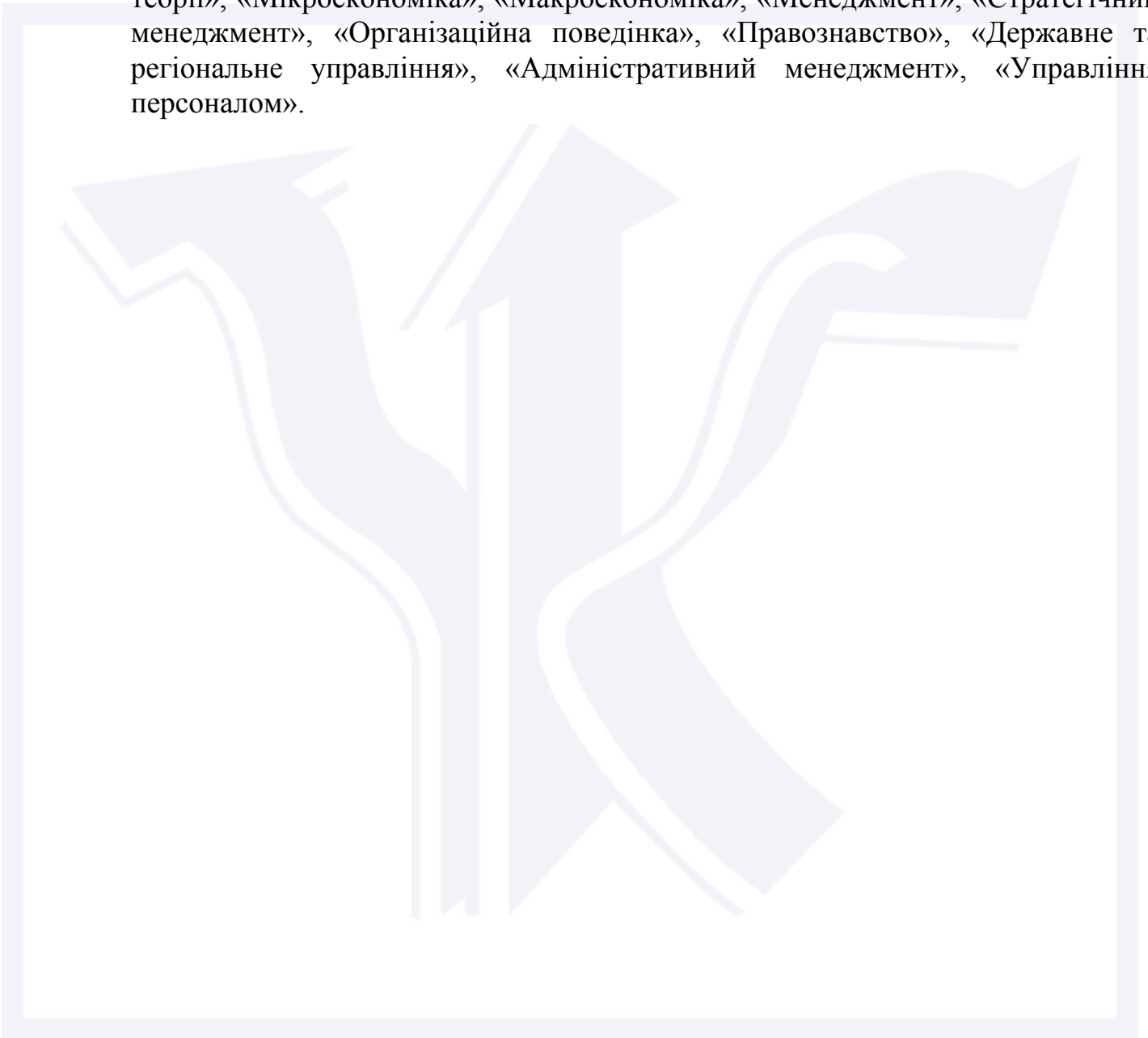
- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;

- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього суб'єкта; виробити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;

- уживати заходи із впровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури, виходячи зі змісту сучасних управлінських технологій;

- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

Міждисциплінарні зв'язки: дана дисципліна базується на знаннях з професійно-орієнтованих дисциплін «Соціологія», «Основи економічної теорії», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Організаційна поведінка», «Правознавство», «Державне та регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Управління персоналом».

МАУПЛ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ»

№ з/п	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль 1. Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві	
<i>Тема 1</i>	Публічне адміністрування: поняття та наукові засади. Принципи і закони публічного адміністрування.
<i>Тема 2</i>	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування.
<i>Тема 3</i>	Публічне адміністрування та влада. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування.
<i>Тема 4</i>	Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні.
Змістовий модуль 2. Організація публічного адміністрування в соціальній, економічній та політичній сферах	
<i>Тема 5</i>	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
<i>Тема 6</i>	Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування.
<i>Тема 7</i>	Публічне адміністрування та економіка. Процес планування місцевого економічного розвитку.
<i>Тема 8</i>	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері.
<i>Тема 9</i>	Результативність та ефективність публічного адміністрування.
Разом годин: 120	

ЗМІСТ
ДИСЦИПЛІНИ

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

Змістовий модуль I.

Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві

Тема 1. Публічне адміністрування: поняття та наукові засади. Принципи і закони публічного адміністрування.

Основні напрями публічного адміністрування в Україні. Публічне адміністрування це багатопланове утворення. Предметна область публічного адміністрування окреслена основними поняттями: держава, політика, публічне управління й влада. У зв'язку з цим теорія публічного адміністрування є наукою політичною і правовою.

Предметом публічного управління є: функціональний аналіз держави, діяльність її органів влади як політико-правового інституту управління суспільством і утворених відповідних політико-правових і соціальних відносин.

Література: [6; 8; 9]

Тема 2. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування.

Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології. Досвід вивчення діяльності уряду. Політичний курс тісно пов'язаний із позитивними і негативними наслідками для економіки і соціальної сфери, що насправді політика відіграє важливу роль, адже є вираженням економічних інтересів різноманітних прошарків населення.

Література: [9; 8; 1; 13; 14; 12; 15; 16]

Тема 3. Публічне адміністрування та влада. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування.

Публічне адміністрування та влада. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування та сутність державної влади. Втілення державної влади в діяльність органів державної влади через такі засоби її здійснення, як політика, адміністративні акти, правові норми, економічне стимулювання, ідеологічний вплив, способи примусу забезпечує функціонування державно-владного механізму.

Державне управління є одним із видів діяльності зі здійснення державної влади (поруч із законотворенням і правосуддям), яке полягає у практичній реалізації організаційних, виконавчо-розпорядчих функцій із

втілення в життя вимог законодавства і здійснення на цій основі управлінського впливу щодо певних об'єктів.

Література: [7; 8]

Тема 4. Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні.

Одною з найбільш важливих ознак побудови демократичної держави є розвиток місцевого самоврядування. Основні положення організації і функціонування місцевого самоврядування в Україні закріплені в Конституції України (ст. 140), Європейській Хартії місцевого самоврядування 1985 року (ратифікованій в 1997 року), а також у Законах України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» та від 7 червня 2001 року № 2493-III «Про службу в органах місцевого самоврядування».

Література: [8; 12]

Змістовий модуль 2.

Організація публічного адміністрування в соціальній, економічній та політичній сферах

Тема 5. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

Спрямованість на вироблення, прийняття та практичну реалізацію управлінських рішень, покликаних змінювати у бажаному напрямі стан і розвиток суспільних процесів, свідомість, поведінку і діяльність людей.

Література: [2; 8]

Тема 6. Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування.

Реалізація процесу публічного адміністрування. Механізми, органи, методи та стиль публічного адміністрування. Розроблення та втілення відповідних управлінських механізмів, що створюють умови для своєчасного та ефективного розв'язання наявних у цій сфері суперечностей. Найбільші суперечності у системі публічного адміністрування. Забезпечення плідної взаємодії державних органів влади та системи місцевого самоврядування.

Література: [9; 4; 8]

Тема 7. Публічне адміністрування та економіка. Процес планування місцевого економічного розвитку.

Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. У національному народному господарстві відбуваються глибокі соціально-економічні зміни, пов'язані із визнанням України країною з ринковою економікою, вступом її до Світової організації торгівлі, проведенні фінансової, податкової, соціальних та інших реформ.

Найбільшими складовими економічної системи України є: промисловість; енергетичний комплекс; агропромисловий комплекс; будівельний комплекс; транспорт і дорожнє господарство; зв'язок; торговельний комплекс; житлове господарство; побутове обслуговування населення; сфера використання й охорони природних ресурсів.

Стан економіки, рівень її розвитку, ефективність прямо залежать від спроможності державної влади управляти виробництвом і обігом виробленої продукції.

Література: [5; 17]

Тема 8. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері.

Поняття соціальної сфери та її зміст. Сфера соціальної політики. Основні цілі, принципи та функції соціальної політики держави на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України. Органи місцевого самоврядування й органи влади суб'єктів соціальної політики України.

Література: [5; 18]

Тема 9. Результативність та ефективність публічного адміністрування

Проблема результативності та ефективності стосується усіх сфер, видів, форм, методів організації життєзабезпечення людини. Найбільшою мірою це властиве управлінню як діяльності, що здійснюється людьми, стосовно людей та виключно в інтересах людей. Від ступеня ефективності цієї діяльності безпосередньо залежить добробут людини.

Література: [4; 10]

1. Специфіка роботи сучасного публічного управління та фіксація результатів діяльності.
2. Професійні обов'язки державного службовця щодо ведення документації.
3. Основи теорії та історії державного будівництва в Україні.
4. Відновлення української державності у 1991 р., її легітимність та міжнародне визнання.
5. Поняття публічного управління та адміністрування і його головні ознаки.
6. Демократичні та авторитарні держави: порівняльний аналіз.
7. Сучасні теорії походження держави.
8. Особливості історичного розвитку України щодо умов розбудови власної держави.
9. Козацька державність як яскравий прояв здатності українського народу до власної державної самоорганізації.
10. Історична обумовленість набуття Україною державної самостійності на початку 90-х років.
11. Сучасна українська держава с точки зору історичного досвіду боротьби за суверенітет.
12. Територіальна організація влади в Україні та її моделі.
13. Територіальна організація влади як система.
14. Адміністративно-територіальний устрій України.
15. Централізація та децентралізація територіальної організації влади.
16. Регіональне управління та місцеве самоврядування в територіальній організації влади.
17. Правовий статус та компетенція місцевих державних адміністрацій.
18. Відносини місцевих держадміністрацій з іншими органами влади, місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями.
19. Муніципальна реформа в Україні та її зв'язок з адміністративною реформою.
20. Принципи та методи публічного управління.
21. Стратегічне планування у системі публічного управління.
22. Система управління комунальною власністю.
23. Повноваження місцевих рад у сфері фінансів.
24. Публічне адміністрування: європейський досвід.
25. Методи бюджетного регулювання доходів місцевого самоврядування.
26. Міжнародні правові стандарти щодо територіальної організації влади.
27. Всесвітня декларація про місцеве самоврядування. Європейська хартія про місцеве самоврядування.
28. Типологія регіонів: європейський досвід.
29. Вплив факторів зовнішнього середовища на якість виконання посадових обов'язків державного управління.
30. Пріоритети внутрішньої політики сучасної української держави.
31. Конституційний устрій та складові елементи політичної системи України.
32. Формування правової та соціальної держави в Україні.

33. Взаємодія внутрішньої та зовнішньої політики України на сучасному етапі.
34. Україна в СНД та ГУУАМ.
35. Європейський вибір України.
36. Розвиток співпраці України з Європейським Союзом.
37. Україна в Парламентській Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ).
38. Україна та регіональна інтеграція в Центральній та Південно-Східній Європі.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Основні напрями публічного управління та адміністрування в Україні.
2. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування.
3. Співвідношення управління та адміністрування.
4. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.
5. Джерела ідей управління суспільством і країною.
6. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
7. Соціально – інженерний та гуманітарний підходи.
8. Публічне управління в контексті неокласичної теорії.
9. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
10. Співвідношення економіки та політичної економії.
11. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
12. Публічна сфера і публічна політика.
13. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
14. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
15. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади.
16. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
17. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
18. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси.
19. Застосування принципів публічного адміністрування.
20. Управління як визначальна функція публічного адміністрування.
21. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень.
22. Публічне управління та становлення ринкової економіки.
23. Можливості саморегуляції публічного адміністрування в Україні.
24. Становлення політичних партій в Україні.
25. Основні напрями диференціації політичних партій в Україні.
26. Визначення та структура публічного управління України.
27. Методи вирішення внутрішньополітичних завдань у сучасній Україні.
28. Україна та програма «Партнерство заради миру».
29. Перспективи європейської інтеграції України.
30. Конституція України про права громадян у сфері соціального забезпечення.

31. Соціальне партнерство: сутність та напрями.
32. Соціальні та психологічні аспекти публічного управління.
33. Функції менеджменту планування.
34. Управлінське рішення, його характерні особливості.
35. Етапи повного циклу прийняття рішень в публічному управлінні.
36. Вибір рішення з урахуванням державних та відомчих інтересів.
37. Технологія процедури прийняття рішень.
38. Сутність мотивації в системі публічного управління.
39. Ієрархія потреб за Маслоу.
40. Процесуальні теорії мотивації.
41. Теорії очікувань та справедливості.
42. Сутність і елементи управлінського контролю.
43. Попередження виникнення кризових ситуацій.
44. Використання аналізу результатів контролю для корегування дій.
45. Засоби для реалізації владних відносин.
46. Характеристика типів влади.
47. Теорії лідерства та їх психологічні аспекти.
48. Особисті якості керівника та способи їх удосконалення.
49. Загальні принципи ефективного керівництва та їх застосування в публічному управлінні.
50. Комунікаційний процес в системі публічного адміністрування.
51. Комунікації в підрозділах органу влади, між підрозділами і керівництвом.
52. Комунікації керівника для реалізації своєї ролі в інформаційному обміні, процесі прийняття рішень.
53. Ділове спілкування на державній службі.
54. Природа і причини конфлікту. Управління конфліктною ситуацією.
55. Організація діяльності державного службовця.
56. Організація робочого місця державного службовця.
57. Культура робочого місця та культура праці державного службовця.
58. Підвищення ефективності розумової праці шляхом самовиховання.
59. Робочий режим праці та відпочинку при роботі з комп'ютером.
60. Ведення діловодства в органах державної виконавчої влади.
61. Правила оформлення службових документів.
62. Інформаційно-змістові вимоги ділового стилю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления. Курс лекций / Г.В. Атаманчук. – 2-е изд., доп. / Г.В. Атаманчук. – М.: Омега-Л, 2004. – 584 с.

2. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко // - К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
3. Василенко И.А. Государственное управление в странах Запада; США, Великобритания, Франция, Германия : учеб. пособие / И.А. Василенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М : Логос, 2000. – 200 с.
4. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. Посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – с. 306.
5. Коваленко В.В. Курс адміністративного права. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/64423-rozdl-1-publchne-admnstruvannya-vekonomchny-sfer.html>
6. Корнієнко В.О. Інститути громадянського суспільства та української держави: правові витоки. – Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v29/42.pdf>
7. Малиновський В.Я. Державне управлння : навч. посіб. / В.Я. Малиновський. – Луцьк, 2000. – 558 с.
8. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
9. Оболенський О. Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни – Публічне управління: наукова розробка / О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. – К.: НАДУ, 2011. – 56 с.
10. 10. Приходченко Л.Л. Забезпечення ефективності державного управління: теоретико-методологічні засади [Текст]: монографія / Л.Л. Приходченко; Національна академія держ. управління при Президентові України, Одеський регіональний ін-т держ. управління. – О.: [Оптимум], 2009. – 299 с.
11. Чиркин В.Е. Публичное управление : учебник / В.Е. Чиркин. – М: Юристь, 2004. – 475 с.
12. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 – 532 с.
13. <http://5fan.info/polyfsatyujgmeryfs.html>
14. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1035-2007-%D1%80>
15. <http://leksiopedia.org/ukr/lek-11307.html>
16. <http://uk.wikipedia.org>
17. <http://library.if.ua/book/112/7568.html>
18. http://www.cpsr.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=104:2010-06-23-10-53-18&catid=20:2010-06-13-21-06-26&Itemid=27